ОСТАННІ НОВИНИ

00:05 ЧС-2026: результати та відеоогляди матчів, розклад телетрансляцій в Україні
13.06 22:01 Незвичайна намазка: ідеальна до чорного хліба із салом
13.06 21:31 На своє 80-річчя Дональд Трамп отримає бій у клітці та подарунки з Німеччини: що готує канцлер Фрідріх Мерц
13.06 21:01 Міф про порожній шлунок перед сном зруйновано: що радять вчені
13.06 20:35 Боронив Україну чотири роки й нещодавно дізнався, що стане батьком: на фронті поліг воїн з Рівненщини
13.06 20:06 Україна жорстко відповіла США на нові звинувачення щодо «біолабораторій»
13.06 20:06 Ситний суп з реберець та молодої капусти: смачна вечеря для всієї родини

ПРЯМА ЛІНІЯ

Чи можна захворіти одночасно на грип і ковід, чим відрізняється імунітет після щеплення від того, який з'явився внаслідок COVID-19: відповідає інфекціоніст

6:23 — 20 січня 2022

Наталія САНДРОВИЧ, «ФАКТИ»

На тлі новорічно-різдвяних вітань часто звучить рефреном: ти хворів? А щеплення зробив? [Більше двох років світ існує зі зловісним коронавірусом](), переживаючи хвилі зростання і зменшення захворюваності. Після свят [кількість інфікованих невпинно збільшується](). Коли нарешті завершиться пандемія? Чи можна захворіти одночасно на грип і COVID-19? Чим відрізняється імунітет після щеплення від того, який з'явився внаслідок COVID-19? На ці та інші запитання наших читачів під час прямої лінії «ФАКТІВ» відповів практикуючий столичний лікар-інфекціоніст, аспірант Інституту фізіології імені О. О. Богомольця НАН України Євген Дубровський.

«Нова версія коронавірусу значно заразніша, проте має легший перебіг»

— Добрий день, Євгене Ігоровичу! Телефонує Оксана з Києва. Чи виправдані ажіотаж і паніка, що виникли навколо нового штаму «Омікрон»?

— Навіть медичні експерти та вчені ще не дійшли єдиної думки: «Омікрон» — нове прокляття чи благо для людства? Деякі епідеміологи вважають, що це добрий знак — продовжується природна мутація в правильному напрямку, і дай Боже, щоби зрештою COVID-19 став звичайною сезонною інфекцією. Інші ж говорять, що масштаби зараження не витримає жодна країна.

Що відомо про цей штам? Це чергова мутація коронавірусу, але дуже глибока: близько пів сотні генетичних змін. Приблизно дві третини з них відбулися в ділянці, що відповідає за синтез спайк-білка — місця, яким коронавірус прикріплюється, потрапляючи в клітину людини. І специфічним антитілам складно його розпізнати та впіймати.

Рекордна кількість заражень тому підтвердження. На початку листопада новий штам виявили в Ботсвані (Південна Африка), а одразу після Нового року — вже на всіх континентах. Лідерами за розповсюдженням стали розвинені країни: в США — 450—500 тисяч заражень щодня, а кілька разів досягало мільйона. Західна Європа, зокрема Італія, Франція, Велика Британія, Німеччина, теж б'є рекорди, як і Латинська Америка (багато заражень у Аргентині), і, що дивно, Австралія — країна з дуже жорстким карантином. Осторонь не залишився й Ізраїль.

ВООЗ боїться колапсу, коли на госпіталізацію потрапить велика кількість хворих. І поки що експерти висловлюються обережно, хоча й дещо суперечливо. Спочатку ВООЗ чітко говорить: «Омікрон», імовірніше, викликатиме більш легкі симптоми, ніж інші штами". А за два дні потому заявляє: «Омікрон» не можна віднести до більш легких варіантів".

Як не дивно, це логічно. «Омікрон» дійсно виявився вдалою для людини (і вірусу) мутацією. Він розмножується у верхніх дихальних шляхах, а не в легенях. Хоча люди заражаються швидше, але перебіг хвороби легший. А те, що хворий активно інфікує оточуючих, з одного боку, погано, а з іншого — за такої безпрецедентної кількості заражень смертність не збільшується. Наприклад, в Європі експерти підрахували, що летальність від «Омікрону» — 0,2—0,3 відсотка проти двох-трьох, які були раніше: людей помирає в десять разів менше.

> ***Читайте також:** [Чим штам «Омікрон» відрізняється від попередніх вірусів і чи омине тих, хто вакцинувався: відповідає імунолог Тетяна Бондаренко]()*

— Марія з міста Кропивницького. Чим небезпечний «Омікрон»?

— Оскільки це дуже заразний штам, то він загрожує швидким розповсюдженням і масовим ураженням людей. Головний інфекціоніст США доктор Ентоні Фаучі пропонує орієнтуватися не на кількість заражень, а на число госпіталізованих. А фахівці Центру з контролю та профілактики захворювань США (CDC) рекомендують тим, у кого легка та безсимптомна форма, ізоляцію на п'ять днів (а не 10—14) і без повторення ПЛР-тесту виходити на роботу.

— Чи допоможе вакцинація?

— Фахівці CDC резонно зазначають, що вакцинація необхідна, щоб зменшити важкий перебіг хвороби, проте не в змозі зупинити епідемію. Адже щеплені люди можуть хворіти, заражати інших. Тож, щоб обґрунтувати необхідність третьої, бустерної, дози вакцини, її виробники проводять дослідження. Так, на сайті компанії Pfizer, де інформація викладена дуже акуратно, йдеться про те, що двох доз вакцини для захисту від «Омікрона» недостатньо: вони демонструють значне зниження титрів нейтралізації. А попередні лабораторні дослідження вказують, що три дози вакцини проти COVID-19 нейтралізують варіант «Омікрон». Тому компанія планує з березня модифікувати вакцину і запустити оновлений варіант. Але доти «Омікрон» заразить, мабуть, пів світу. Можливо, це привід задуматися, чому протиепідемічні заходи не працюють?

> **Ознаки «Омікрону»**
>
> Оскільки вражаються верхні дихальні шляхи, типовими скаргами є біль у горлі, закладений ніс або навіть сильний нежить, а також втрата апетиту, загальна слабкість, біль у попереку. Проте є безліч варіацій — в залежності від особливостей організму кожної людини.

«Після COVID-19 в організмі може розпочатися агресія проти власних тканин»

— Це Сергій Миколайович з Ніжина Чернігівської області. Сімейна лікарка, коли я важко хворів на COVID-19, казала, що слід заспокоїтися і не нервувати. Мене це дуже дратувало. Чи справді стрес гальмує одужання?

— Давно відомо, що стрес погіршує імунітет, навіть якщо не йдеться про COVID-19. Американські дослідники перевіряли у студентів протягом сесії 45 показників імунітету. Розпочали за пів року, і чим ближче була дата іспитів, тим сильніше студенти нервували. Як потім виявилося, найбільше постраждала неспецифічна ланка вродженого імунітету — кількість захисних клітин (NK-кілерів) різко впала. Дослідники дійшли висновку, що тривалий стрес негативно впливає на організм і робить його уразливішим перед вірусними хворобами.

— А вам не здається, що зараз нас не просто залякують, а накручують істерію?

— Маєте рацію. І навіть хороші новини (про «Омікрон», який має легкий перебіг, низьку летальність, люди швидко одужують) теж викликають паніку. До чого це призведе? Ті, в кого стійка психіка, абстрагуються від інформаційного потоку і будуть довіряти здоровому глузду та адекватним лікарям. А панікери істерією та стресом доведуть себе до зниження імунітету і, коли зустрінуться з цим штамом, хворітимуть важче. Добре, якщо їх захистить набутий попередньо імунітет. Тому його слід ретельно берегти.

— Телефонує Марія з міста Бориспіль Київської області. Прочитала, що вчені з Кіпру довели: у тих, хто важко перехворів, коронавірус викликає аутоімунну агресію в організмі. Це справді так?

— Цілком ймовірно. На недавній конференції алергологів та імунологів у Львові йшлося про те, що на тлі коронавірусної інфекції може відбуватись спалах аутоімунних захворювань. Це зрозуміло, адже COVID-19 — інфекційно-аутоімунна хвороба. У хворих унаслідок атаки імунітету на організм страждають легені, судини, нирки, інші органи. Вчені передбачають, що нестабільна та незбалансована імунна система у деяких людей може не заспокоїтися і після COVID-19. Такі пацієнти рідкість, але є. Імунограми пересторогу підтверджують: фіксуються аутоантитіла. Постає питання: чи потрібна САМЕ ТАКИМ людям, у яких неспокійний імунний баланс, стимуляція імунної системи бустером?

> ***Читайте також:** [Про симптоми постковідного синдрому та щеплення для тих, хто перехворів на COVID-19, розповіла пульмонолог Світлана Гук]()*

— Юлія, киянка. Мама важко перенесла першу вакцинацію: розпочалися блювота, пронос, лихоманка. Це реакція на щеплення?

— Виробники вказують, що реакція можлива. Вона свідчить, що виникає імунна відповідь на чужорідний білок. Питання в тому, щоб реакція була адекватною. А для цього слід робити щеплення правильно, раціонально, дотримуючись усіх заходів безпеки, щоб не поховати ідею вакцинопрофілактики взагалі.

Але самої вакцинації недостатньо. Треба своєчасно лікувати хронічні хвороби, бо для людей з груп ризику будь-яка інфекція небезпечна. Слід пропагувати здоровий спосіб життя, роз'яснювати. А головне — не замовчувати правду, що природний імунітет надважливий та грає основну роль в одужанні та запобіганні важким формам хвороби. І не слід квапити тих, хто перехворів, робити щеплення.

> **Важливо знати**
>
> Під час COVID-19 унаслідок атаки імунітету на організм можуть постраждати легені, судини, нирки та інші органи.

«Перебіг будь-якої інфекції ускладнює хибне самолікування: невиправданий прийом антибіотиків, гормонів та інших ліків»

— Надія з Києва. Чи вже є випадки грипу? Як бути, якщо вірус грипу «породичається» з коронавірусом?

— У столиці є випадки грипу, особливо серед дітей. Насправді, це не дуже приємна ситуація, тому що лікування COVID-19 та грипу дещо відрізняється. Слід бути обережним та вчасно звертатися до лікаря, виконувати всі призначення.

— Вас турбує Ігор з міста Житомира. Чи є надія на противірусні препарати від COVID-19? Як скоро закінчиться пандемія?

— Ми на такі препарати дуже чекаємо, адже вони мають рятувати важких хворих. Щодо закінчення пандемії, то прогнози робити нерозумно: вірус мутує. Ймовірно, «Омікрон» вихором пронесеться планетою, і, можливо, епідемія набагато швидше скінчиться, ніж всі очікували. Головне, щоб система охорони здоров'я України витримала.

> ***Читайте також:** [Чи відступить коронавірус перед грипом та які штами грипозного вірусу слід очікувати в епідемічному сезоні: розповідає вірусолог]()*

— Михайло Іванович з міста Рівного. Які прояви постковідного синдрому?

— Багато людей накручують себе та невірно трактують скарги, які не мають жодного відношення до COVID-19, тому слід відрізняти надуманий синдром від справжнього. Постковідний синдром найяскравіше проявляється за трьома напрямами. Неврологічний: проблеми з пам'яттю, тремор, психічні розлади. Кардіологічний: страждають серце, судини, бо COVID-19 насамперед б'є по серцево-судинній системі. І третій напрям — імунні порушення та алергії. Іноді ще спостерігаємо дебюти цукрового діабету в дуже важких хворих.

Почастішали й інфекційні постковідні захворювання, зокрема герпес зостер (оперізуючий лишай). Упала захисна імунна система, знизилася кількість необхідних захисних клітин, які зазвичай контролюють герпес, не даючи йому підняти голову.

Буває, що навіть фахівцю складно розібратись, як правильно лікувати постковідний синдром. Багато намішано: і дія вірусу, і збій імунної системи, яка неконтрольовано його атакувала, і велика кількість препаратів, що їх змушені були приймати хворі — значні дози антибіотиків, потужних противірусних, стероїдних гормонів та інших медикаментів.

— Антоніна з Дніпра. Думаю, що перехворіла на COVID-19, але тест на антитіла негативний. Так буває?

— Некоректно оцінювати імунітет лише за рівнем антитіл, бо ще є клітинний імунітет. Лікарі, які час від часу перевіряють антитіла, знають: одного дня вони бувають в досить низькому титрі, а після контакту з хворими рівень знову височений. Пацієнт покашляв, у лікаря відбувся контакт з вірусом — імунітет ввімкнув цю ланку захисту. Антитіла — допоміжна ланка в контексті респіраторних захворювань, а наша головна зброя та опора — захисні Т-клітини.

> **Як найчастіше проявляється постковідний синдром**
>
> - Неврологічними порушеннями.
> - Загостренням серцево-судинних хвороб.
> - Аутоімунними проблемами та алергією.

***Читайте також:** [Як впоратися з наслідками COVID-19 — панічними атаками, погіршенням пам'яті, головним болем: відповідає невролог]()*

Фото Оксани ЛЕВЧУК, «ФАКТИ»

Читайте нас у [Facebook]()

7755

До змісту розділу

Побачили помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter

Друкована версія | Лист редакторові | Поскаржитися

Поділитися 0 | Поділитися | Твітнути

ПОПУЛЯРНЕ

1 Батько лишив Грушевському стільки грошей, що той побудував шестиповерховий будинок і училище: вийшла книга про українську інтелігенцію початку XX століття — 30 травня 2026 12:24
2 «Мене називають стервою»: суддя, яка працювала на фсб, отримала 15 років ув'язнення за держзраду в умовах воєнного часу — 6 червня 2026 16:50
3 «Наше завдання — померти у вертикальному положенні й без памперса»: 70-річний інструктор ЛФК про боротьбу з поганою генетикою та грижами — 7 червня 2026 12:25
4 Вбивця мав з собою два зображення Петлюри, але спитав: «Ви Петлюра?» — і після ствердної відповіді почав стріляти: 100 років тому загинув лідер УНР — 25 травня 2026 12:25
5 «Ми заходили на позиції, які знищувалися в нуль»: зірка «Ти — космос» Володимир Кравчук про роки на фронті — 28 травня 2026 12:24

* Рейтинг формується за останні 7 днів

Погода 14.06.26, ніч sinoptik
Київ
+14° вологість: 77% тиск: 743 мм вітер: 2 м/с, Південно-західний
Погода на 10 днів від sinoptik.ua

БІЛЬШЕ У РОЗДІЛІ

Як уникнути ускладнень цукрового діабету та правильно застосовувати інтервальне голодування: розповідає ендокринолог — 24 лютого 2022 05:55
Як правильно лікувати COVID-19, щоб уникнути ускладнень, і коли слід бити тривогу: відповідає сімейний лікар — 17 лютого 2022 17:00
«При зараженні „Омікроном“ нерідко з'являється висипка»: педіатр розповів про симптоми нового штаму і його підступність — 10 лютого 2022 06:20
Які проблеми серця і судин можуть з'явитись після COVID-19 та що робити, якщо призначені ліки не допомагають вгамувати тиск: розповідає кардіолог — 3 лютого 2022 06:15
Коли з дітьми слід починати розмову про секс та як зберегти сексуальне бажання під час гормональної перебудови: розповідає сексопатолог — 27 січня 2022 06:32

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Левам — «Сонце» і ясність у стосунках, Терезам — «Справедливість» і важливий вибір: Таро-прогноз на 14 червня
Запам'ятайте раз і назавжди: чому яєчню не варто смажити на соняшниковій олії
Колишня зірка «ВІА Гри» потрапила до лікарні: що відомо про її стан
Чи виїхав Поплавський з України: Збіров розкрив правду про втечу

Новини партнерів

Мапа сайту
Новини | Україна | Політика | Гроші | Події
Світ | Пряма лінія | Блоги | Спорт | Футбол
Культура | Шоу-бізнес | Фігура дня | Суспільство | Стиль життя
Книга рецептів | Люди та звірі | Життєві історії | 25 років потому
Історія сучасності | Наука та технології | Клуб споживачів | Запитайте у Фактів
Іменинники дня | Гороскоп | Курс валют | ФотоФакти | Погода

Реклама | Передплата | Контакти | Привітання і співчуття | Правила користування сайтом fakty.ua

© 1997—2026 «**Факти та коментарі**®»
Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.
Матеріали під рубриками «На правах реклами», «Реклама», а також позначені символом Р публікуються у якості реклами та мають інформаційно-комерційний характер.